

*Απαντήσεις Νέα Γ΄ Λυκείου 2013 (ver.2)**A.**

Στο κείμενο ο συντάκτης αφορμώμενος από την αναζήτηση του ανθρώπου για εξωγήινη ζωή -που ίσως να αποτυπώνει την φιλοπεριέργεια του ανθρώπου αλλά συγχρόνως απαξιώνει τη γήινη ζωή- αναφέρεται στη σχέση του ανθρώπου με το φυσικό του περιβάλλον και το συνάνθρωπό του. Επειδή αυτή η προοπτική κρίνεται μελλοντικά ανέφικτη, επισημαίνεται η ανάγκη ο άνθρωπος να εκτιμήσει και να επικοινωνήσει βαθύτερα με τον πλούσιο φυσικό κόσμο που τον περιβάλλει, την ίδια την ανθρώπινη ύπαρξη με τα δημιουργήματά της και να μην τα υπονομεύει με την αντιφατική στάση του, που από τη μία δημιουργεί, από την άλλη καταστρέφει, όσο απομακρύνεται από τον Άλλον, τις ουσιαστικές αξίες της ζωής, του πολιτισμού. Έτσι ο συγγραφέας προσδοκά, ότι μόνο η επούλωση των πληγών που ο ίδιος ο άνθρωπος προκάλεσε θα αμβλύνει τη γήινη μοναξιά του και θα αναδείξει τη μοναδικότητά του δίνοντας πια άλλο νόημα στις εξωγήινες αναζητήσεις του.

B.1

Η ανάπτυξη της τεχνολογίας επέδρασε καταλυτικά στον τρόπο αλλά και στην ποιότητα επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων καταργώντας τα σύνορα που θέτουν ο χώρος και ο χρόνος, αλλά και αυτά που θέτουν οι κοινωνικές παράμετροι. Διαδίκτυο, κινητά τηλέφωνα, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μεταφέρουν γρήγορα και άμεσα μηνύματα και πληροφορίες, αλλά εντούτοις δεν επιτρέπουν την ουσιαστική επικοινωνία που προαπαιτεί τη σωματική επαφή, την εγγύτητα τη συναισθηματική, την ψυχική μέθεξη και αυτά αδυνατούν να συμπεριλάβουν και να πραγματώσουν. Άλλωστε επιβαρυντικοί παράγοντες κρίνονται και η έλλειψη παιδείας, ήθους, μαζί με τους εξαντλητικούς ρυθμούς της ζωής. Έτσι, ο άνθρωπος όλο και απομονώνεται από τους συνανθρώπους του, εγκλωβίζεται σε κόσμους που είναι πλασματικοί και όχι πραγματικοί, αποξενώνεται από τους άλλους και τον εαυτό του. Αν και οι αποστάσεις φαίνονται να εκμηδενίζονται, η αληθινή απόσταση από άνθρωπο σε άνθρωπο παραμένει, και ενίοτε μεγαλώνει, κλέβοντάς τους την ελπίδα για ευτυχία και πλήρωση.

B.2.

α) Θεματική περίοδος: «Αποκαλύπτεται ... υπόσταση»

Λεπτομέρειες: «Από τη μια ... συμφερόντων»

Κατακλείδα: «Η υπερφίαλη ...έτσι ... υπάρξεως»

β) «διανοητικό παιχνίδι»

«η ζωή ... ανθίζει»

«η Γη ... να αντέχει»

«η Γη ... έχει επουλώσει τις πληγές»

B.3.

α) ταυτόχρονα = συγχρόνως

γέννησε = δημιούργησε (κυοφόρησε)

αισθανθεί = νιώσει

πληθαίνουν = αυξάνονται (πολλαπλασιάζονται)

ανάλητη = αναίσθητη (άπονη, σκληρή)

β) ανούσια ≠ ουσιώδης

εμφανίζεται ≠ εξαφανίζεται

ανέφικτη ≠ εφικτή

πυκνώνει ≠ αραιώνει

υψηλά ≠ κατώτερα

B.4

α) Χρήση ερωτηματικού $\Rightarrow$ Ζωντάνια, παραστατικότητα, κεντρίζει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, επεξηγεί και διευκολύνει τον αναγνώστη να μοιραστεί τις σκέψεις του. Αποτυπώνει μια ειρωνική και καυστική διάθεση του συγγραφέα

Παύλες $\Rightarrow$ Προσθέτει πληροφορίες που θεωρεί σημαντικές για την καλύτερη κατανόηση του κειμένου αλλά και για να εμβαθύνει στο θέμα του, παρουσιάζοντάς το σφαιρικά. Δίνει μια παράμετρο που δεν είναι φανερή αλλά σημαντική για τον ίδιο (Σχολιάζει).

β) Από την άλλη, από τον ίδιο τον άνθρωπο σφραγίζεται η ιστορική πορεία του με πολέμους και αγριότητες, θεοποιούνται τα υλικά αγαθά και συντηρούνται η αδικία και οι ανισότητες.

Γ.

«Ζην ή Ευ ζην;» // «Η στροφή στη φύση ... φυσική αναγκαιότητα»

Αναφορά στην αντίφαση της εποχής των πολλών και θαυματουργών μέσων αλλά και της αποξένωσης, της ανασφάλειας, των πολλαπλών και σύνθετων προβλημάτων, γέννημα κυρίως της μονολιθικής θεώρησης της ζωής, του υλιστικού τρόπου σκέψης και συμπεριφοράς.

Ένα τέτοιο σύνθετο πρόβλημα είναι και η διαταραγμένη σχέση που διαμόρφωσε ο άνθρωπος με το φυσικό του περιβάλλον, καθώς επιδιώκει την επιβολή του πάνω του και το κέρδος χωρίς σύνεση και μέτρο.

Συνέπειες της καταστροφής του περιβάλλοντος**A. στη φύση**

- ρύπανση του νερού και του εδάφους από τα βιομηχανικά απόβλητα και τα χημικά λιπάσματα και υποβάθμιση του εδάφους,
- εξαφάνιση ειδών του ζωικού βασιλείου, καταστροφή της χλωρίδας και των δασών,
- διατάραξη της οικολογικής ισορροπίας με επακόλουθο το φαινόμενο του θερμοκηπίου, την τρύπα του όζοντος και τις απότομες κλιματικές μεταβολές,
- εξάντληση των φυσικών πόρων (μεταλλεύματα, καύσιμα, κ.ά.)
- αισθητική κακοποίηση του περιβάλλοντος και ηχορύπανση.

B. στον άνθρωπο**1. ως βιολογική υπόσταση:**

- εμφάνιση επικίνδυνων ασθενειών
- στέρηση του οξυγόνου εξαιτίας της ρύπανσης της ατμόσφαιρας με μονοξείδιο του άνθρακα , διοξείδιο του θείου κ.λ.π.
- επιβάρυνση της υγείας με την πρόκληση καρκίνου, λευχαιμίας και τερατογεννέσεων από τη ραδιενέργεια
- καταστροφή του όζοντος που αποτελεί απειλή για κάθε μορφή ζωής

2. ως ψυχική υπόσταση:

- επίταση του άγχους σε ένα δυσμενές οικιστικό περιβάλλον και αφαίρεση της ελευθερίας του ατόμου
- προσβολή του νευρικού συστήματος του ανθρώπου , κυρίως από την ηχορύπανση
- αύξηση της επιθετικότητας εξαιτίας των πιεστικών συνθηκών διαβίωσης στις πόλεις (αλλοτρίωση)
- αφαίρεση της ευαισθησίας στο ωραίο, όπως φαίνεται και από τη σύγχρονη «μοντέρνα» τέχνη

3. ως κοινωνική υπόσταση:

- ο άνθρωπος αισθάνεται μονοτονία και μοναξιά, αυξάνονται τα φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας
- ενισχύεται ο ανταγωνισμός, το πνεύμα του συμφέροντος, ο άνθρωπος μηχανοποιείται και αδιαφορεί για τα κοινά (επιθετικότητα και αδιαφορία για το συνάνθρωπο, υποβάθμιση της ποιότητας ζωής).

Γ. στους κοινωνικούς τομείς

1. στον οικονομικό τομέα

- εξάντληση του ορυκτού πλούτου, λόγω της αλόγιστης εξόρυξής του
- υποθήκευση της ζωής των επερχόμενων γενεών
- αύξηση του οικονομικού ανταγωνισμού μεταξύ των πολυεθνικών εταιρειών για την εκμετάλλευση του ήδη περιορισμένου φυσικού πλούτου

2. στον πολιτικό τομέα

- πλήττεται η δημοκρατία από την αχαλίνωτη δράση των οικονομικά ισχυρών
- εξάρτηση των κυβερνήσεων από μονοπώλια ή ολιγοπώλια.

Τρόποι αντιμετώπισης

- να αποκτήσει γνώση, ευαισθησία και συνείδηση του οικολογικού προβλήματος υπό την έννοια ότι «τη φύση τη δανειστήκαμε από τα παιδιά μας» και της καθολικότητάς του
- αλλαγή υλιστικής νοοτροπίας και προσανατολισμού
- αναγνώριση της αξίας του και της εξάρτησής του από αυτό
- φιλοπεριβαλλοντική στάση. Συχνή επαφή με εκδρομές στη φύση για τη γνωριμία, ευαισθητοποίηση για τη φύση, μαθήματα περιβαλλοντολογίας και περιβαλλοντικές εκδρομές, σύμπληξη (συγκρότηση) περιβαλλοντικών ομάδων. Οικολογική συνείδηση.
- διδασχία του «κατά φύσιν ζην»
- νομοθεσίες κατά των εχθρών της φύσης, συμμετοχή στις παγκόσμιες συνδιασκέψεις για το περιβάλλον, αντιρρυπαντική τεχνολογία, όρια στην ανάπτυξη της τεχνολογίας, χρήση βιολογικών καθαρισμών, ανακύκλωση σκουπιδιών, χαρτιού, αλουμινίου, χρήση γεωθερμικής, ηλιακής και αιολικής ενέργειας, συνειδητοποίηση του προβλήματος από τις κυβερνήσεις και πολιτική βούληση για την αντιμετώπιση του προβλήματος
- ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού μέσω ντοκιμαντέρ και ειδικών αφιερωμάτων
- πίεση στα κράτη – μέλη για την τήρηση των δικαιωμάτων της φύσης, οικονομική ενίσχυση, χρηματοδότηση ερευνών και διαμόρφωση στρατηγικών για τη βιώσιμη ανάπτυξη
- συνεργασία όλων των θεσμών, φορέων (π.χ. οικογένεια, σχολείο, Εκκλησία, ΜΜΕ, ΟΗΕ και άλλοι υπερεθνικοί οργανισμοί, πνευματικοί άνθρωποι, επιστήμονες κ.ά.) εθνικά και διακρατικά

Επιμέλεια: Χατζηκαλλινικίδου Φωτεινή, Μωυσιάδου Ελένη